

DECYZJA RADY (WPZiB) 2024/645

z dnia 19 lutego 2024 r.

wspierająca zwiększenie bezpieczeństwa biologicznego oraz ochrony biologicznej w Ameryce Łacińskiej zgodnie z wdrożeniem rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 1540 (2004) w sprawie nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1 i art. 31 ust. 1,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 12 grudnia 2003 r. Rada Europejska przyjęła strategię UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia.
- (2) W dniu 21 marca 2022 r. Rada zatwierdziła dokument zatytułowany „Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony”, który odnosi się do stałego zagrożenia rozprzestrzenianiem broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia oraz wyraża cel Unii, jakim jest zintensyfikowanie konkretnych działań wspierających cele w zakresie rozbrojenia, nieprolifracji i kontroli zbrojeń.
- (3) Unia aktywnie realizuje strategię UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia i nadaje skuteczność środkom wymienionym w jej rozdziale III, w szczególności środkom związanym ze wzmocnieniem, wdrażaniem i upowszechnianiem Konwencji o zakazie broni biologicznej i toksycznej (BTWC), oraz zapewniając zasoby na projekty pomocy technicznej i wiedzy fachowej w odniesieniu do szerokiego zakresu środków nieprolifracji, a także wspierając rolę Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (RB ONZ).
- (4) W dniu 28 kwietnia 2004 r. RB ONZ przyjęła rezolucję nr 1540 (2004) (zwaną dalej „rezolucją RB ONZ nr 1540 (2004)”), na mocy której ustanowiono wiążące zobowiązania dla wszystkich państw, mające na celu uniemożliwienie podmiotom niepaństwowym dostępu do broni masowego rażenia i związanych z nią materiałów związanych z bronią oraz utrudnianie tego dostępu. RB ONZ postanowiła również, że wszystkie państwa mają wprowadzić i egzekwować skuteczne środki ustanawiające krajowe mechanizmy kontrolne zapobiegające rozprzestrzenianiu broni jądrowej, chemicznej i biologicznej oraz środków ich przenoszenia, m.in. przez ustanowienie odpowiedniej kontroli nad materiałami powiązаныmi. Cele RB ONZ zostały określone w rezolucji RB ONZ nr 1540 (2004) zostały wzmocnione rezolucją RB ONZ nr 2663 (2022).
- (5) W 2017 r., a następnie w 2023 r., Rada przyjęła decyzje wspierające wdrożenie rezolucji RB ONZ nr 1540 (2004): mianowicie decyzje (WPZiB) 2017/809 ⁽¹⁾ i (WPZiB) 2023/654 ⁽²⁾. Techniczne wdrożenie działań realizowanych na podstawie decyzji (WPZiB) 2023/654 powierzono Biuru ds. Rozbrojenia Sekretariatu ONZ (UNODA) we współpracy z odpowiednimi międzynarodowymi organizacjami współpracy regionalnej, w tym z Organizacją Państw Amerykańskich (OPA).

⁽¹⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2017/809 z dnia 11 maja 2017 r. wspierająca wdrożenie rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 1540 (2004) w sprawie nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia (Dz.U. L 121 z 12.5.2017, s. 39).

⁽²⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2023/654 z dnia 20 marca 2023 r. wspierająca praktyczne wdrożenie rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 1540 (2004) w sprawie nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia (Dz.U. L 81 z 21.3.2023, s. 29).

- (6) Unia wspiera również prace i wdrażanie Konwencji o zakazie broni biologicznej i toksycznej poprzez wspólne działania Rady (2006/184/WPZiB ^(?)) i 2008/858/WPZiB ^(*)) oraz decyzje Rady 2012/421/WPZiB ^(?), (WPZiB) 2016/51 ^(e)) i (WPZiB) 2019/97 ^(?)).
- (7) W ramach wprowadzania w życie strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia decyzja Rady (WPZiB) 2019/2108 ^(e)), wspiera działania OPA dotyczące zwiększenia ogólnego bezpieczeństwa biologicznego oraz ochrony biologicznej w Ameryce Łacińskiej zgodnie z wdrożeniem rezolucji RB ONZ nr 1540 (2004). Wsparcie ze strony Unii powinno być kontynuowane.
- (8) Administrowanie projektami, które mają zostać zrealizowane na mocy niniejszej decyzji, i zarządzanie nimi, należy powierzyć OPA/Międzyamerykańskiemu Komitetowi przeciwko Terroryzmowi („CICTE”).
- (9) Sekretariat OPA/CICTE powinien zapewnić skuteczną współpracę z odpowiednimi organizacjami i organami międzynarodowymi, takimi jak jednostka wspierająca realizację BTWC, Komitet RB ONZ ustanowiony na mocy rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1540 (2004), Światowa Organizacja Zdrowia Zwierząt oraz globalne partnerstwo przeciwko rozprzestrzenianiu broni i materiałów masowego rażenia. Sekretariat OPA/CICTE powinien również zapewnić komplementarność i synergę projektów podjętych zgodnie z niniejszą decyzją z odpowiednimi zakończonymi i bieżącymi projektami i z działaniami prowadzonymi w Ameryce Łacińskiej, wspieranymi przez poszczególne państwa członkowskie Unii, oraz z innymi programami finansowanymi przez Unię w tej dziedzinie, w tym z Instrumentem na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju oraz unijnymi centrami doskonałości ds. substancji chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Zgodnie ze strategią UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia przyjętą w dniu 12 grudnia 2003 r. Unia w dalszym ciągu wspiera działania OPA/CICTE poprzez działania operacyjne wspierające zwiększenie bezpieczeństwa biologicznego oraz ochrony biologicznej w Ameryce Łacińskiej.
2. Ogólnym celem działania, o którym mowa w ust. 1, jest:
 - a) wzmocnienie istniejących krajowych ram normatywnych związanych z bezpieczeństwem biologicznym i ochroną biologiczną w państwach będących beneficjentami;
 - b) wspieranie większej zgodności z systemami międzynarodowymi poprzez propagowanie współdziałania i współpracy między uczestniczącymi państwami za pomocą innowacyjnych ćwiczeń, takich jak wzajemna weryfikacja, a także poprzez pomoc państwom uczestniczącym w składaniu przez nie deklaracji dotyczących odpowiednich instrumentów broni biologicznej;

^(?) Wspólne działanie Rady 2006/184/WPZiB z dnia 27 lutego 2006 r. wspierające Konwencję o zakazie broni biologicznej i toksycznej w ramach strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (Dz.U. L 65 z 7.3.2006, s. 51).

^(*) Wspólne działanie Rady 2008/858/WPZiB z dnia 10 listopada 2008 r. wspierające konwencję o zakazie broni biologicznej i toksycznej (BTWC) w ramach realizacji strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (Dz.U. L 302 z 13.11.2008, s. 29).

^(?) Decyzja Rady 2012/421/WPZiB z dnia 23 lipca 2012 r. wspierająca Konwencję o zakazie broni biologicznej i toksycznej (BTWC) w ramach strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (Dz.U. L 196 z 24.7.2012, s. 61).

^(e) Decyzja Rady (WPZiB) 2016/51 z dnia 18 stycznia 2016 r. wspierająca Konwencję o zakazie broni biologicznej i toksycznej (BTWC) w ramach strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (Dz.U. L 12 z 19.1.2016, s. 50).

^(?) Decyzja Rady (WPZiB) 2019/97 z dnia 21 stycznia 2019 r. wspierająca Konwencję o zakazie broni biologicznej i toksycznej w ramach strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (Dz.U. L 19 z 22.1.2019, s. 11).

^(e) Decyzja Rady (WPZiB) 2019/2108 z dnia 9 grudnia 2019 r. wspierająca zwiększenie bezpieczeństwa biologicznego i biologicznego bezpieczeństwa fizycznego w Ameryce Łacińskiej zgodnie z wdrożeniem rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 1540 (2004) w sprawie nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia (Dz.U. L 318 z 10.12.2019, s. 123).

- c) wzmocnienie zdolności sektora publicznego i prywatnego do zabezpieczenia broni biologicznej poprzez działania szkoleniowe;
 - d) tworzenie społeczności regionalnej lub sieci podmiotów sektora publicznego i prywatnego zaangażowanych w bezpieczeństwo biologiczne i ochronę biologiczną.
3. Szczegółowy opis działania, o którym mowa w ust. 1, przedstawiony jest w załączniku.

Artykuł 2

1. Za wykonanie niniejszej decyzji odpowiada Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwany dalej „WP”).
2. Techniczne wykonanie działania, o którym mowa w art. 1, przeprowadza OPA/CICTE.
3. OPA/CICTE wykonuje zadanie, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, pod nadzorem WP. W tym celu WP dokonuje niezbędnych ustaleń z OPA/CICTE.

Artykuł 3

1. Finansowa kwota odniesienia na realizację działania, o którym mowa w art. 1, wynosi 2 686 427 EUR.
2. Wydatkami pokrywanymi z kwoty odniesienia określonej w ust. 1 zarządza się zgodnie z zasadami i procedurami mającymi zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.
3. Komisja nadzoruje właściwe zarządzanie wydatkami finansowanymi z kwoty odniesienia, o której mowa w ust. 1. W tym celu zawiera ona umowę o udzielenie dotacji z OPA/CICTE. Umowa o udzielenie dotacji przewiduje, że OPA/CICTE ma zapewnić, aby wkład Unii był wyeksponowany stosownie do jego wielkości.
4. Komisja podejmuje starania w celu zawarcia umowy, o której mowa w ust. 3, jak najszybciej po wejściu w życie niniejszej decyzji. Komisja informuje Radę o wszelkich związanych z tym trudnościach oraz o dacie zawarcia umowy.

Artykuł 4

1. WP składa Radzie sprawozdania z wykonania niniejszej decyzji na podstawie regularnych sprawozdań OPA/CICTE. Sprawozdania te stanowią dla Rady podstawę do sporządzenia oceny.
2. Komisja przedstawia informacje na temat finansowych aspektów realizacji działania, o którym mowa w art. 1.

Artykuł 5

1. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem przyjęcia.
2. Niniejsza decyzja wygasa 36 miesięcy po zawarciu umowy, o której mowa w art. 3 ust. 3. Niniejsza decyzja wygasa jednak po upływie sześciu miesięcy od daty jej wejścia w życie, w przypadku gdy w tym okresie nie zostanie zawarta taka umowa.

Sporządzono w Brukseli dnia 19 lutego 2024 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
J. BORRELL FONTELLES

ZAŁĄCZNIK

Unijne wsparcie dla zwiększenia bezpieczeństwa biologicznego oraz ochrony biologicznej w Ameryce Łacińskiej zgodnie z wdrożeniem rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 1540 (2004) w sprawie nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia**KONTEKST**

Zgodnie ze strategią Unii Europejskiej (UE) przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia przyjętą w dniu 12 grudnia 2003 r., w której to strategii wyznaczono cel zakładający wspieranie roli Rady Bezpieczeństwa ONZ w stawianiu czoła wyzwaniom związanym z rozprzestrzenianiem oraz pogłębienie przez RB ONZ odnośnej wiedzy fachowej, UE dalej wspierała wdrażanie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1540 (2004) („rezolucji RB ONZ nr 1540 (2004)”) oraz jej kolejnych rezolucji.

Wdrażanie wspólnego działania Rady wspierającego wdrażanie rezolucji RB ONZ nr 1540 (2004) odbywało się za pośrednictwem Biura ONZ ds. Rozbrojenia (UNODA) w oparciu o techniczną realizację poprzednich projektów, ponieważ biuro temu zlecono zapewnianie wsparcia merytorycznego i logistycznego na rzecz Komitetu ds. Rezolucji nr 1540.

Streszczenie projektu

Projekt „Zwiększenie bezpieczeństwa biologicznego oraz ochrony biologicznej w Ameryce Łacińskiej” („projekt”) ma na celu wzmocnienie wdrażania środków bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w jedenastu państwach Ameryki Łacińskiej (Argentyna, Chile, Ekwador, Kolumbia, Kostaryka, Meksyk, Panama, Paragwaj, Peru, Republika Dominikańska, Urugwaj) zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1540 (2004) (zwaną dalej „rezolucją RB ONZ nr 1540”). Celem projektu jest również zwiększenie zdolności tych jedenastu państw do skutecznego przewidywania wszelkich dużych incydentów z udziałem czynników biologicznych i reagowania na te incydenty.

Dzięki połączeniu działań krajowych i regionalnych projekt zgromadzi organy rządowe, a także kluczowych przedstawicieli sektora prywatnego, społeczeństwa obywatelskiego i środowiska akademickiego, by zwiększać wiedzę i budować większe zdolności w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w obu Amerykach. Projekt ma cztery główne cele: 1) wzmocnienie istniejących krajowych ram normatywnych (w tym regulacji i norm); 2) zwiększenie zgodności z systemami międzynarodowymi poprzez zachęcanie do składania sprawozdań krajowych wymaganych w ramach tych instrumentów; 3) rozwijanie szkoleń i działań informacyjnych; oraz 4) propagowanie społeczności regionalnej / sieci zainteresowanych stron z sektora publicznego i prywatnego zaangażowanych w bezpieczeństwo biologiczne i ochronę biologiczną.

1. Wprowadzenie i cele**1.1. Wprowadzenie**

W 2004 r. Rada Bezpieczeństwa ONZ przyjęła rezolucję nr 1540 („rezolucja RB ONZ nr 1540”) mającą na celu przeciwdziałanie wszelkim zagrożeniom stwarzanym przez podmioty niepaństwowe mające dostęp do broni jądrowej, chemicznej, biologicznej, powiązanych z nią materiałów i środków jej przenoszenia. Rezolucja RB ONZ nr 1540 stanowi między innymi, że wszystkie państwa mają obowiązek wprowadzić i egzekwować skuteczne środki ustanawiające krajowe mechanizmy kontrolne zapobiegające rozprzestrzenianiu broni jądrowej, chemicznej i biologicznej oraz środków jej przenoszenia. Zgodnie z pkt 3a i b rezolucji środki te obejmują ustanowienie odpowiednich mechanizmów kontrolnych oraz opracowanie i utrzymywanie skutecznych procedur umożliwiających nadzorowanie i zabezpieczenie produkcji, eksploatacji, składowania i transportu tych materiałów.

Jednym ze sposobów wywiązania się przez państwa z ich zobowiązań na mocy rezolucji RB ONZ nr 1540 jest przystąpienie do najważniejszych umów o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej i realizacja ich postanowień. Na przykład konwencja o zakazie broni biologicznej (BWC) weszła w życie w 1975 r. i została ratyfikowana przez prawie wszystkie państwa członkowskie OPA. BWC stanowi, że każde państwo strona, zgodnie ze swoimi procedurami konstytucyjnymi, przyjmuje wszelkie niezbędne środki w celu zakazania i niedopuszczenia do rozwijania, produkcji, gromadzenia zapasów, nabywania i przechowywania czynników, toksyn, broni, sprzętu i środków przenoszenia, co obejmuje wdrożenie laboratoryjnych środków bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej określonych w artykule IV.

Chociaż proponowane państwa uczestniczące w tym projekcie są w wielu przypadkach stronami tych kluczowych instrumentów międzynarodowych, często brakuje im krajowych ram prawnych i regulacyjnych niezbędnych do pełnej realizacji ich zobowiązań wynikających z BWC i z powiązanych instrumentów wykonawczych. Ponadto w ostatnim kompleksowym przeglądzie przestrzegania przez państwa zobowiązań wynikających z rezolucji RB ONZ nr 1540 Komitet ds. Rezolucji nr 1540 opublikował dokument końcowy, w którym wykazano stosunkowo niski poziom przestrzegania przestrzegania zobowiązań wynikających z rezolucji w skali światowej, a jeszcze niższy - w obu Amerykach.

Na przykład w odniesieniu do środków związanych z bronią biologiczną na całym świecie odnotowano jedynie minimalną poprawę w zakresie wdrażania, a w regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów sytuacja jest jeszcze trudniejsza: przyjęto jedynie 19 % środków związanych z bronią biologiczną.

Najnowsze dane dotyczące globalnego wskaźnika bezpieczeństwa zdrowotnego ⁽¹⁾ również wskazują na podobnie niski poziom zgodności. Szczególnie niepokojący jest fakt, że kilka laboratoriów o poziomie bezpieczeństwa biologicznego (BSL) 3 ⁽²⁾ oraz laboratoria BSL 4 prowadzące testy na zwierzętach (zgodnie z normami Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt) nie wdrożyły w pełni skutecznych polityk bioasekuracji. W państwach, które zaproponowano do udziału w niniejszym projekcie, budowane są co najmniej dwa kolejne laboratoria BSL 4.

Z uwagi na to w sprawozdaniu końcowym z kompleksowego przeglądu prowadzonego przez Komitet ds. Rezolucji nr 1540 odnotowano, że pełne i skuteczne wdrożenie rezolucji RB ONZ nr 1540 przez państwa członkowskie pozostaje celem długoterminowym, a ponadto zauważono, że wiele państw OPA potrzebuje pomocy, aby zrealizować ten cel ⁽³⁾. Co więcej, Komitet stwierdził, że państwa powinny pilnie podjąć działania służące nadzorowaniu i zabezpieczeniu materiałów związanych z bronią biologiczną.

Kolejnym sposobem oceny wdrożenia norm bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej jest stosowanie środków budowy zaufania zawartych w BWC. Środki te, ustanowione przez państwa strony BWC w 1986 r., mają na celu „zapobieganie pojawianiu się niejasności, wątpliwości i podejrzeń lub ograniczanie ich częstotliwości oraz usprawnianie współpracy międzynarodowej w dziedzinie pokojowych działań biologicznych”. W 2022 r. tylko dziesięć z 34 państw członkowskich OPA przedłożyło jednak swoje środki budowy zaufania jednostce ds. wsparcia realizacji BWC ⁽⁴⁾.

Niski poziom zaangażowania rządów w regionie w bezpieczeństwo biologiczne i ochronę biologiczną wynika z połączenia różnych czynników, w tym niewystarczającej wiedzy decydentów na temat zagrożeń i potencjalnych kosztów związanych z dużymi incydentami biologicznymi; priorytetów w zakresie bezpieczeństwa konkurujących o niewielkie zasoby dostępne na szczeblu krajowym; oraz połączonych z tym problemów, które wiążą się z opracowaniem zintegrowanej krajowej gotowości i zdolności do reagowania na incydenty biologiczne.

Incydent polegający na celowym rozprzestrzenieniu patogenu przez podmiot chcący uderzyć w pewną grupę ludności lub przez czynniki o podłożu naturalnym może spowodować istotne szkody społeczne, gospodarcze i polityczne. Jednym z przykładów jest duża i nieproporcjonalna liczba ofiar śmiertelnych w obu Amerykach w związku z globalną epidemią H1N1 w 2009 r., wskazująca na podatność regionu na zagrożenia. Podobnie – nowszy przykład – jeżeli wirusy wysoce zjadliwej grypy ptaków H5N1 staną się zdolne do skutecznego i trwałego przenoszenia się wśród ludzi, pandemia grypy może spowodować potencjalnie wysoki wskaźnik chorób i zgonów na całym świecie. Zatem epizootia ta nadal stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego, które wymaga przyspieszenia działań zapobiegawczych i jeszcze większego usprawnienia istniejących środków kontroli.

Wyzwania te uwypuklają potrzebę skoordynowanego reagowania na incydenty biologiczne w regionie OPA. W takim reagowaniu powinno brać udział wiele podmiotów, również ministerstwa (zdrowia, rolnictwa, bezpieczeństwa, sprawiedliwości, obrony, informacji, transportu, spraw zagranicznych, handlu międzynarodowego, gospodarki, nauki i techniki i inne), podmioty z kręgów egzekwowania prawa i inne służby interwencyjne, podmioty sektora prywatnego (szczególnie przedstawiciele przemysłu i środowisk akademickich) oraz społeczeństwo obywatelskie.

1.2. Cele

Ten trzyletni projekt ma na celu wzmocnienie praktyk w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w jedenastu państwach Ameryki Łacińskiej, zgodnie z rezolucją nr 1540 (2004), w tym ustanowienie i egzekwowanie skutecznych środków zapobiegania rozprzestrzenianiu broni biologicznej.

Działania, które wyszczególniono w sekcji 5 poniżej, będą się opierać na następujących czterech głównych celach:

- wzmocnienie istniejących krajowych ram normatywnych związanych z bezpieczeństwem biologicznym i ochroną biologiczną w państwach beneficjentach;

⁽¹⁾ Globalny wskaźnik bezpieczeństwa zdrowotnego. Dostępna pod adresem: <https://www.ghsindex.org/>.

⁽²⁾ Mapowanie poziomu bezpieczeństwa biologicznego 3 laboratoriów. Publikacje. Center for Security and Emerging Technology (Centrum na rzecz technologii bezpieczeństwa i powstających technologii). sierpień 2022 r. Dostępna pod adresem: CSET Mapping BSL3 Labs.

⁽³⁾ <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N17/725/80/PDF/N1700218.pdf?OpenElement>

⁽⁴⁾ <https://bwc-ecbm.unog.ch>

- wspieranie większej zgodności z systemami międzynarodowymi poprzez propagowanie współdziałania i współpracy między uczestniczącymi państwami za pomocą innowacyjnych ćwiczeń, takich jak wzajemna ocena, a także poprzez pomoc państwom uczestniczącym w składaniu wniosków i deklaracjach dotyczących odpowiednich instrumentów z zakresu broni biologicznej;
- wzmocnienie poprzez działania szkoleniowe zdolności sektora publicznego i prywatnego do zabezpieczenia broni biologicznej;
- tworzenie społeczności regionalnej lub sieci podmiotów sektora prywatnego i publicznego zaangażowanych w bezpieczeństwo biologiczne i ochronę biologiczną.

2. Wybór agencji wykonawczej i koordynacja działań z innymi właściwymi inicjatywami na rzecz finansowania

2.1. Agencja wykonawcza – Organizacja Państw Amerykańskich (OPA)

Od 2005 r. Międzyamerykański Komitet przeciwko Terroryzmowi Organizacji Państw Amerykańskich (OPA/CICTE) aktywnie wspiera wysiłki na rzecz nierozprzestrzenienia broni jądrowej w obu Amerykach. W 2010 r. OPA/CICTE otrzymał specjalny mandat, aby pomóc państwom członkowskim we wdrażaniu rezolucji RB ONZ nr 1540. Od tego czasu OPA/CICTE wspiera państwa członkowskie na różne sposoby: sporządzenie krajowych planów działania na potrzeby rezolucji nr 1540 oraz wzmocnianie ram prawnych i regulacyjnych, budowanie zdolności w zakresie zapobiegania i zwalczania handlu materiałami jądrowymi, radiologicznymi, biologicznymi i chemicznymi oraz ich przemytu, propagowanie wymiany skutecznych praktyk poprzez zastosowanie metodyki opartej na wzajemnych ocenach, oraz ułatwianie koordynacji na szczeblu politycznym w celu rozpoznania obszarów współpracy regionalnej i subregionalnej.

Na przykład od 2009 r. OPA/CICTE przeprowadził kilka krajowych ćwiczeń w zakresie zarządzania kryzysowego w sytuacji incydentu biologicznego w celu zwiększenia świadomości zagrożeń związanych z ochroną biologiczną, zapraszając na te ćwiczenia urzędników i przedstawicieli różnych agencji i organizacji, aby pokazać im, jak można koordynować reagowanie na takie incydenty. W odpowiedzi niektóre państwa członkowskie OPA zwróciły się do CICTE o konkretną pomoc w opracowaniu lub aktualizacji krajowych planów reagowania na kryzysy biologiczne.

Niedawno CICTE wdrożył finansowany przez UE trzyletni projekt zatytułowany „Wspieranie zwiększania bezpieczeństwa biologicznego oraz ochrony biologicznej w Ameryce Łacińskiej zgodnie z wdrożeniem rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 1540 (2004) w sprawie nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia” (decyzja Rady (WPZiB) 2019/2108). Ta przełomowa inicjatywa odegrała zasadniczą rolę w zachęcaniu do ustanowienia skutecznych środków zapobiegających rozprzestrzenianiu broni biologicznej i środków jej przenoszenia w ośmiu krajach Ameryki Łacińskiej (Argentyna, Chile, Kolumbia, Meksyk, Panama, Paragwaj, Republika Dominikańska i Urugwaj). CICTE przyczynił się również do niedawnego zatwierdzenia dekretu w Urugwaju i projektu ustawy w Paragwaju; do prac legislacyjnych w Argentynie i Kolumbii; oraz doradzał w sprawie wniosków ustawodawczych w Republice Dominikańskiej, jak również w sprawie ustawy dotyczącej strategicznej kontroli newralgicznych transakcji handlowych, która jest obecnie przedmiotem przeglądu legislacyjnego w Chile.

Ponadto, przy wsparciu ze strony Stanów Zjednoczonych, OPA/CICTE wdrożył niedawno również dwa inne projekty dotyczące powiązanych kwestii. Jeden z nich, zatytułowany „Wzmocnienie systemów kontroli strategicznej w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach (etap pierwszy w latach 2020–2021)”, miał na celu propagowanie solidniejszych kontroli transferu towarów wrażliwych, w tym czynników biologicznych i chemicznych. Drugi projekt, zatytułowany „Przeciwdziałanie nielegalnemu handlowi materiałami CBRJ (chemicznymi, biologicznymi, radiologicznymi i jądrowymi) w strefach wolnego handlu Ameryki Łacińskiej”, został wdrożony w 2022 r., by zapobiegać rozprzestrzenianiu materiałów i technologii związanych z bronią masowego rażenia w sześciu państwach Ameryki Łacińskiej (Argentyna, Brazylia, Chile, Meksyk, Panama i Paragwaj) znajdujących się w czterech strefach wolnego handlu poprzez zabezpieczenie i optymalizację łańcuchów dostaw oraz zaostrenie strategicznych kontroli handlu.

Te i inne działania mające na celu zwiększenie gotowości na wypadek incydentów biologicznych i zdolności reagowania przyniosły istotne rezultaty. Na przykład OPA/CICTE rozwinął sieć ponad 240 specjalistów z zakresu polityki i technologii (w tym naukowców i personelu laboratoryjnego) z całego regionu, którzy obecnie odbywają szkolenia wirtualne lub stacjonarne. Dzięki temu nowemu projektowi OPA/CICTE będzie opierać się na istniejącej sieci i propagować dostęp do platformy utworzonej przez OPA, na której umieszczone zostaną kontakty, publikacje, biblioteki, działania i wydarzenia organizacji międzynarodowych, ośrodków analitycznych, organizacji pozarządowych, m.in. na tematy związane z bezpieczeństwem biologicznym i ochroną biologiczną itp. ^(⁵) Tego rodzaju sieci okazały się kluczowe dla terminowej wymiany informacji.

⁽⁵⁾ Interaktywny prototyp platformy: <https://xd.adobe.com/view/68f5f48c-1813-4dff-8840-b5113a7c9a22-3da6/?fullscreen&hints=off>.

Ramy regionalne OPA oferują przewagę komparatywną z uwagi na ponadnarodowy charakter zagrożeń – sąsiadujące ze sobą państwa muszą współpracować, aby sprostać tym wyzwaniom. Pomagają również zapewnić skuteczność i uniknąć powielania działań. W rzeczywistości, ze względu na porozumienie między CICTE/OPA a Biurem ONZ ds. Rozbrojenia (UNODA), od 2017 r. w strukturze OPA/CICTE znajduje się Koordynator ds. Rezolucji nr 1540 dla Obu Ameryk. Ta kluczowa rola przywódcza umożliwiła CICTE/OPA przejście wiodącej roli w propagowaniu lepszego zrozumienia znaczenia rezolucji na szczeblu regionalnym, a także we wdrażaniu jej środków na szczeblu krajowym i regionalnym.

W związku z tym OPA – jako najważniejsza organizacja regionalna w obu Amerykach – ma w regionie jedyną w swoim rodzaju możliwość wykazania się skutecznością ze względu na istniejącą sieć krajowych punktów kontaktowych; rozległą obecność w całym regionie i zdolność do współpracy w terenie z proponowanymi państwami beneficjentami. Jeśli chodzi o kształtowanie polityki, OPA/CICTE będzie nadal działać za pośrednictwem kluczowych organów politycznych w ramach OPA, takich jak Komitet na rzecz Bezpieczeństwa na Półkuli przy Stałej Radzie OPA oraz poprzez regularne coroczne posiedzenia CICTE.

Przedstawiony poniżej wniosek ma na celu rozwinięcie wyżej wymienionych działań i dalsze wzmocnienie poziomu gotowości w regionie i wdrażania środków w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej.

2.2. Koordynacja z innymi odnośnymi inicjatywami na rzecz finansowania

Zgodnie z ogólną praktyką OPA/CICTE koordynuje swoje działania z innymi agencjami i organizacjami, które otrzymują fundusze zarówno od tych samych, jak i od innych rządów i organów międzynarodowych.

OPA/CICTE od dawna prowadzi partnerstwo strategiczne z Biurem ONZ ds. Rozbrojenia (UNODA) – w tym z jego regionalnym ośrodkiem w Ameryce Łacińskiej UNLIREC – oraz z grupą ekspertów Komitetu ds. Rezolucji nr 1540, aby usprawnić i ułatwić pomoc techniczną oraz budowanie zdolności w regionie wokół rezolucji RB ONZ nr 1540.

OPA/CICTE już ściśle współpracuje z organizacjami otrzymującymi wsparcie Unii Europejskiej na prace związane z działaniami proponowanymi w ramach tego projektu. Inne podmioty, prócz tych wymienionych powyżej, to zespół ds. wsparcia wdrażania konwencji o zakazie broni biologicznej (BWC-ISU), regionalny ośrodek na rzecz pokoju, rozbrojenia i rozwoju w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach (UNLIREC) oraz Światowa Organizacja Zdrowia Zwierząt (WOAH). Koordynacja prac z tymi organami będzie prowadzona przez zespół zarządzający z siedziby OPA, tak aby wszystkie wysiłki się uzupełniały i aby uniknąć ich dublowania, oraz aby zapewnić, że działania w ramach projektu są dostosowane do zobowiązań wynikających z rezolucji 1540 i z BWC.

Proponowane działania będą skierowane do decydentów politycznych, prawodawców i zajmujących się biologią naukowców z sektora publicznego i prywatnego, działających w dziedzinie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej. Działania obejmują szkolenia stacjonarne dla państw beneficjentów, a także szkolenie internetowe, tak aby dotrzeć do jeszcze większej liczby beneficjentów w regionie. W przypadku wysoce specjalistycznych szkoleń i zadań OPA może również zlecać udzielenie krótkoterminowego wsparcia (np. ekspertom, szkoleniowcom i badaczom) i będzie współpracować w tych dziedzinach ze swoimi partnerami (w tym z jednostką ds. wsparcia realizacji BTWC, z UNODA, z WOAH, z UE i ze środowiskiem akademickim), tak aby personel spełniał wszystkie wymagania techniczne, również, w stosownych przypadkach, korzystając z wykazów ekspertów prowadzonych przez te organizacje.

Projekt ten jest również w oczywisty sposób zgodny z decyzją Rady Europejskiej z 2019 r. w sprawie wsparcia wdrażania BWC poza UE poprzez pomoc w zmniejszeniu zagrożenia rozprzestrzenianiem broni biologicznej w regionie. W tym celu projekt pomógłby zapewnić, aby ramy prawne i regulacyjne rządów były odpowiednie i uwzględniały szybkie postępy w dziedzinie nauk biologicznych oraz aby były zgodne z obecnymi normami międzynarodowymi.

Ponieważ w kompleksowym przeglądzie z 2022 r. wyraźnie stwierdzono, że poziomy i zakres środków bezpieczeństwa i rozliczalności w regionie pozostają niskie, konieczne są dodatkowe wysiłki na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w całym regionie. Poczyniono istotne postępy, w szczególności dzięki wkładowi finansowemu Unii Europejskiej, ale pozostaje jeszcze wiele do zrobienia. Ten nowy etap programu pomógłby wykorzystać liczne już osiągnięte wyniki, dotrzeć do kolejnych państw w regionie oraz zapewnić trwały wpływ już dokonanych znacznych inwestycji finansowych i technicznych.

3. Opis projektu

3.1. Opis

Projekt połączy organy krajowe, przedstawiciele sektora prywatnego i społeczeństwa obywatelskiego oraz ekspertów międzynarodowych z maksymalnie jedenastu państw Ameryki Łacińskiej w celu zbadania działań, jakie można podjąć, by zwiększyć zdolności w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w tych obszarach. W ramach projektu podjęta zostanie próba wykorzystania wcześniejszego doświadczenia Sekretariatu w pracy nad tymi kwestiami w Amerykach, we współpracy ze stałą siecią kontaktów i partnerów Sekretariatu, w tym specjalistów, którzy wzięli udział w projekcie dotyczącym bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej realizowanym w latach 2019–2024.

W ramach projektu zastosowane zostanie podejście dwutorowe, obejmujące zarówno działania krajowe, jak i subregionalne. Działania na szczeblu krajowym skupią się na współpracy z poszczególnymi państwami członkowskimi OPA w celu usprawnienia krajowych zdolności, zredagowania projektów przepisów ustawowych i wykonawczych oraz opracowania krajowych planów działania na rzecz wzmocnienia zdolności operacyjnych. Na szczeblu regionalnym działania w zakresie budowania zdolności skupią się na propagowaniu wymiany informacji i dobrych praktyk, a także na określeniu parametrów strukturalnych, merytorycznych i funkcjonalnych wynikających z podejścia regionalnego.

Ponadto, jako część podejścia regionalnego, projekt będzie miał na celu wykorzystanie procesu wzajemnej oceny, który został opracowany w ostatnich latach i zgodnie z którym państwa zgadzają się współpracować na rzecz oceny swoich wzajemnych mocnych i słabych stron we wdrażaniu zobowiązań z rezolucji 1540 oraz określić skuteczne praktyki i dziedziny dalszej współpracy dwustronnej. W następstwie trzech udanych ćwiczeń w ramach wzajemnej oceny dotyczącej przestrzegania rezolucji RB ONZ nr 1540 w regionie – między Chile a Kolumbią (2017 r.), Republiką Dominikańską a Panamą (2019 r.) oraz Paragwajem a Urugwajem (2019 r.), działań następczych między Republiką Dominikańską a Panamą (2022 r.) oraz działań zaplanowanych na 2023 r. z Meksykiem, Brazylią i Chile (wrzesień/październik 2023 r.) oraz Urugwajem i Chile (październik 2023 r.) projekt będzie miał na celu rozpoczęcie dodatkowych ocen wzajemnych dotyczących tych państw. Niektóre z tych dodatkowych ocen wzajemnych koncentrowałyby się w szczególności konkretnych kwestiach (np. strategiczna kontrola handlu lub działania ukierunkowane na kwestie biologiczne) w odniesieniu do państw, które jeszcze nie podjęły takich działań.

Ponadto projekt ma propagować i zacieśniać bieżącą współpracę między państwami, wspierać optymalne rozwiązania i propagować publikowanie dokumentów technicznych (jako uzupełnienia sprawozdań końcowych przedkładanych przez państwa), w celu określenia postępów poczynionych podczas tych wzajemnych ocen.

3.2. Metodyka

3.2.1. Struktura organizacyjna

Projekt ten będzie realizowany przez OPA/CICTE w koordynacji z państwami członkowskimi OPA korzystającymi ze wsparcia. Zespół zarządzający OPA/CICTE będzie składał się z trzech pracowników oraz z asystenta administracyjno-finansowego, a jego prace prowadzone będą w siedzibie OPA w Waszyngtonie, w porozumieniu z kontraktowym personelem zewnętrznym, zatrudnianym w zależności od rodzaju działań, które należy wykonać, a także pod ogólnym nadzorem i zgodnie ze wskazówkami sekretarza wykonawczego CICTE.

Jak wspomniano powyżej, zewnętrzny personel kontraktowy będzie obejmował specjalistę w dziedzinie prawa i specjalistę technicznego w zakresie budowania zdolności. W przypadku wysoce specjalistycznych szkoleń i zadań OPA może również zlecać udzielanie krótkoterminowego wsparcia (eksperti, szkoleniowcy i badacze), wykorzystując wykazy ekspertów prowadzone przez inne partnerskie organizacje techniczne, w tym przez jednostkę ds. wsparcia realizacji BWC (BWC-ISU), UNODA, WOAHA i Unię Europejską.

Zespół OPA/CICTE zarządzający programem będzie współpracował bezpośrednio z organami krajowymi państw członkowskich, które wcześniej zwróciły się o wsparcie w zakresie rezolucji RB ONZ nr 1540 (2004). W kilku przypadkach OPA ma zawarte umowy o współpracy, aby pomóc państwom członkowskim w tych dziedzinach wdrażania rezolucji RB ONZ nr 1540, które będą stanowić podstawę udzielenia pomocy technicznej.

3.2.2. Podejście techniczne

Wnioski o pomoc prawną i techniczną będą wymagały, aby prawnik, w porozumieniu z zespołem zarządzającym projektem oraz właściwymi organami w państwach beneficjentach, poprzez misje ustawodawcze i misje pomocy technicznej, przeprowadził wstępną ocenę i analizę obowiązujących przepisów ustawowych i wykonawczych w celu określenia konkretnych luk i priorytetów krajowych. Ustalenia i wnioski wyciągnięte z poprzedniego projektu dotyczącego bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej zostaną wykorzystane jako podstawa przyszłych szkoleń. Sieć regionalna utwo-

rzona wśród uczestników działań w zakresie kursów stacjonarnych i masowych, otwartych kursów internetowych (MOOC) będzie również wykorzystywana do rozpowszechniania aktualnych informacji technicznych dotyczących bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej, by stworzyć forum dyskusyjne poświęcone tym tematom i zacieśnić współpracę regionalną.

Działania promujące i wzmacniające **współpracę na szczeblu krajowym** obejmowałyby:

- Analizę istniejących przepisów ustawowych i wykonawczych w państwach beneficjentach w celu określenia konkretnych luk.
- Sporządzanie i przyjmowanie wykazów kontrolnych czynników biologicznych i toksyn (na podstawie kryteriów bezpieczeństwa biologicznego lub ochrony biologicznej w zależności od klasyfikacji ryzyka patogenów) oraz wykazów kontroli wywozu.
- Opracowanie i przyjęcie krajowego planu działania w zakresie reagowania na zagrożenia biologiczne.
- Opracowanie krajowych wytycznych dotyczących ochrony czynników biologicznych przed przypadkowym lub umyślnym rozpowszechnianiem, w tym odpowiednich skutecznych środków w celu uwzględnienia i zabezpieczenia takich produktów podczas produkcji, eksploatacji, składowania lub transportu oraz ich ochrony fizycznej.
- Opracowanie wytycznych dotyczących rejestracji, zestawiania i przekazywania informacji wymaganych przez BWC-ISU w zakresie środków budowy zaufania.

Działania promujące i zacieśniające **współpracę regionalną** obejmowałyby:

- Opracowanie działań następczych w zakresie budowania zdolności oraz działań na rzecz współpracy w odniesieniu do państw w regionie, które przeprowadziły wzajemne oceny dotyczące wdrażania rezolucji RB ONZ nr 1540.
- Stworzenie dodatkowych działań w ramach wzajemnej oceny, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z rezolucji RB ONZ nr 1540 dotyczących broni biologicznej.
- Wzmocnienie regionalnej sieci specjalistów zainteresowanych zaangażowaniem się w kwestie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej.
- Sporządzanie i publikowanie dokumentów technicznych dotyczących działań związanych ze wzajemną oceną.

OPA/CICTE przeprowadzi szkolenia na temat bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w każdym z beneficjentów, aby wesprzeć pomoc techniczną i legislacyjną oraz współpracę regionalną rozważaną w ramach tego projektu. Szkolenia te będą opierać się na wcześniejszych działaniach; będą prowadzone przez ekspertów międzynarodowych; i będą koordynowane przez zespół zarządzający OPA/CICTE. Kursy będą również służyć budowaniu zdolności i utworzeniu grupy trenerów i sieci specjalistów z różnych instytucji naukowych beneficjentów. Te zespoły ekspertów mogłyby dalej rozpowszechniać wiedzę, optymalne rozwiązania laboratoryjne, techniki i metody zarządzania ryzykiem biologicznym w laboratoriach i instytutach badawczych.

OPA/CICTE będzie współpracować ze środowiskami akademickimi i badaczami w celu prowadzenia już przygotowanego kursu internetowego dla laborantów i decydentów. Prowadzenie tego kursu przyczyni się do poprawy obecnych zasobów służących dalszemu upowszechnianiu wiedzy i podnoszenia świadomości na temat bezpieczeństwa biologicznego, ochrony biologicznej i bioetyki wśród środowisk akademickich, nauczycieli, studentów i badaczy z dziedziny nauk biologicznych i innych odpowiednich zainteresowanych stron. Ponadto OPA/CICTE opracuje nowe moduły MOOC lub kursy dotyczące odpowiedzialnej nauki, badań nad produktami podwójnego zastosowania, budzących obawy badań w dziedzinie podwójnego zastosowania (DURC) oraz mechanizmów nadzoru.

Ponadto wśród decydentów, parlamentarzystów i przedstawicieli odnośnego sektora podczas misji świadczących pomoc techniczną i prawną oraz działań regionalnych i subregionalnych przewidzianych we wniosku podjęte zostaną działania informacyjne i uświadamiające z zakresu bezpieczeństwa biologicznego, ochrony biologicznej, rezolucji RB ONZ nr 1540 oraz wdrożenia BWC.

3.2.3. Perspektywa płci

OPA/CICTE, realizując swój program oparty na rezolucji RB ONZ nr 1540, odgrywa kluczową rolę we wspieraniu państw członkowskich w budowaniu zdolności pod kątem wdrożenia rezolucji RB ONZ nr 1540 (2004) oraz w walce z rozprzestrzenianiem, a także w propagowaniu równości płci. Wszystkie te wyniki przyczyniają się do osiągnięcia oenztowskich celów zrównoważonego rozwoju i uzupełniają wysiłki państw członkowskich OPA w zakresie wdrażania odpowiednich instrumentów w dziedzinie światowego systemu rozbrojenia i nierozprzestrzeniania.

OPA/CICTE będzie się starał zagwarantować równość płci w procesie zatrudniania, aby pomóc państwom beneficjentom projektu, i będzie zachęcał te państwa do konstruktywnego angażowania kobiet na wszystkich etapach realizacji projektu. Zawsze podejmowane będą specjalne wysiłki w celu uwzględnienia perspektywy płci społeczno-kulturowej oraz w celu umiejscowienia kobiet w centrum omawianych zagadnień.

Ponadto OPA/CICTE propaguje działania na rzecz różnorodności, równości, włączenia społecznego i dostępności (DEIA) za pośrednictwem „Polityki instytucjonalnej w zakresie równości płci, różnorodności i praw człowieka” oraz podręcznika ds. komunikacji mającego na celu zapewnienie, aby polityki, programy, projekty i praktyki uwzględniały i wizualnie reprezentowały różne grupy, w tym grupy szczególnie wrażliwe. Każdy projekt przechodzi formalny międzyresortowy proces kontrolny, w trakcie którego eksperci OPA przekazują informacje zwrotne, do których odnieść się muszą podmioty wdrażające.

OPA/CICTE stosuje również politykę instytucjonalną przeciwko molestowaniu seksualnemu. Przed rozpoczęciem jakiegokolwiek działania OPA/CICTE dystrybuje kodeks postępowania dla wszystkich uczestników (w tym wysokiej rangi organów rządowych), by zapewnić poszanowanie, godność i inkluzywność w każdym programie oraz zachęcać do zgłaszania wszelkich zachowań, które sprawiają, że inni czują się niekomfortowo.

3.2.4. Koordynacja zewnętrzna

Podczas realizacji projektu, oprócz porozumiewania się i współpracy z organami krajowymi w całym regionie, OPA będzie porozumiewać się i współpracować z innymi instytucjami i organizacjami. Podmioty wymienione poniżej mogą być w stanie udzielić wsparcia w konkretnych kwestiach i pomóc w promowaniu inicjatywy w regionie:

- Komitet Rady Bezpieczeństwa ustanowiony zgodnie z rezolucją RB ONZ nr 1540 oraz jego grupa ekspertów.
- Biuro ONZ ds. Rozbrojenia (UNODA), w tym dział ds. wsparcia wdrażania konwencji o zakazie broni biologicznej i toksycznej.
- Regionalny Ośrodek ds. Pokoju i Rozbrojenia w Ameryce Łacińskiej i regionie Karaibów (UNLIREC).
- Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), w tym Panamerykańska Organizacja Zdrowia (PAHO).
- Światowa Organizacja Zdrowia Zwierząt (WOAH).
- Organizacje społeczeństwa obywatelskiego, środowiska akademickie i organizacje sektora prywatnego, których cele są zgodne z celami niniejszego wniosku, w tym Sandia National Laboratories; Centrum Badań nad Nieproliferacją im. Jamesa Martina (James Martin Center for Nonproliferation Studies – CNS), Ośrodek Bezpieczeństwa Zdrowotnego im. Johna Hopkinsa (Johns Hopkins Center for Health Security), Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń na rzecz Bezpieczeństwa Biologicznego (International Federation of Bio Security Associations) (IFBA) oraz inne krajowe stowarzyszenia na rzecz bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w państwach beneficjentach.

3.3. Cele i działania realizowane w ramach projektu

Cel nr 1: Wzmocnienie istniejących krajowych ram normatywnych związanych z bezpieczeństwem biologicznym i ochroną biologiczną w każdym z państw beneficjentów projektu.

Działania pomocnicze:

- Działanie 1.1: Przegląd istniejących ram prawnych i regulacyjnych każdego państwa beneficjenta w celu zidentyfikowania luk i obszarów priorytetowych wymagających interwencji.
- Działanie 1.2: W razie potrzeby zapewnianie pomocy legislacyjnej, w tym opracowywanie przepisów ustawowych i wykonawczych w celu wdrożenia lub stworzenia krajowych planów, wykazów kontrolnych, aktualizowania lub stworzenia krajowego planu reagowania na incydenty biologiczne.
- Działanie 1.3: Przeprowadzenie oceny technicznej w każdym państwie beneficjencie wraz z najważniejszymi krajowymi zainteresowanymi stronami w celu oceny potrzeb i określenia luk związanych z wdrażaniem rezolucji RB ONZ nr 1540 i konwencji BWC, co będzie częścią sprawozdania z oceny.

- Działanie 1.4: W oparciu o potrzeby i zasoby oraz wcześniejsze ustalenia z już zrealizowanych projektów ułatwienie prowadzenia szkoleń w co najmniej jednym z następujących obszarów: wdrażanie biologicznych środków bezpieczeństwa i ochrony w krajowym planie reagowania na zagrożenia biologiczne lub zapobiegania im.
- Działanie 1.5: Przyczynianie się do opracowywania krajowych wytycznych dotyczących ochrony czynników biologicznych przed przypadkowym lub zamierzonym uwolnieniem, jak również krajowych wytycznych dotyczących rozliczania i zabezpieczenia czynników biologicznych podczas ich produkcji, eksploatacji, składowania lub transportu oraz ochrony fizycznej.
- Działanie 1.6: Opracowywanie i zapewnianie wsparcia na miejscu na platformie internetowej w języku hiszpańskim, aby pomóc państwom w procesie rejestracji instytucji, tak by ułatwić zestawianie informacji zawartych w środkach budowy zaufania, które mają być zgłaszane BWC-ISU.

Oczekiwane rezultaty:

- Sporządzenie sprawozdania zawierającego zalecenia dla każdego państwa i każdej agencji.
- Co najmniej jedno działanie z zakresu pomocy prawnej dla każdego państwa w celu zapewnienia wsparcia przy tworzeniu wykazów kontroli wywozu lub krajowych planów lub przy tworzeniu projektów odpowiednich przepisów ustawowych/wykonawczych.
- Wykaz czynników chorobotwórczych zgodnie z klasyfikacją ryzyka lub wykazami kontroli wywozu zgodnie z potrzebami państwa.
- Krajowe plany państwa, biorąc pod uwagę dotyczące ich luki i priorytety.
- Wytyczne zawierające środki służące uwzględnianiu i zabezpieczeniu czynników biologicznych podczas produkcji, eksploatacji, składowania lub transportu oraz ich ochronie fizycznej.
- Rozwój platform internetowych sieci ułatwiających budowanie zdolności w dziedzinie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej.

Cel nr 2: Wspieranie zgodności z systemami międzynarodowymi poprzez propagowanie współdziałania i współpracy między państwami beneficjentami oraz pomoc w składaniu deklaracji dotyczących odpowiednich instrumentów w zakresie broni biologicznej.

Działania pomocnicze:

- Działanie 2.1: Ułatwienie maksymalnie trzech wzajemnych ocen, ze szczególnym uwzględnieniem m.in. środków wykonawczych w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej, strategicznych środków kontroli handlu, transportu czynników biologicznych.
- Działanie 2.2: Przeprowadzenie trzech warsztatów regionalnych na temat wzajemnych ocen związanych z wdrażaniem rezolucji RB ONZ nr 1540.
- Działanie 2.3: Sporządzanie i publikowanie dokumentów technicznych dotyczących działań związanych z wzajemną oceną.
- Działanie 2.4: Przygotowanie i opracowanie modułu szkoleniowego z wykorzystaniem niedawno opracowanej platformy masowych, otwartych kursów internetowych (MOOC), aby pomóc organom krajowym w zakresie gromadzenia i zestawiania istotnych informacji na potrzeby środków budowy zaufania oraz przekazywania ich do BWC-ISU (w uzupełnieniu informacji zawartych w przewodniku dotyczącym uczestnictwa w środkach budowy zaufania w przypadku BWC wydanym przez BWC-ISU w 2015 r.).
- Działanie 2.5: Opracowanie działań regionalnych/subregionalnych w celu zwiększenia świadomości na temat znaczenia i potencjalnych korzyści wynikających z przedkładania do BWC-ISU środków budowy zaufania.
- Działanie 2.6: Zorganizowanie regionalnej konferencji na temat bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej, aby m.in. zwiększyć koordynację kluczowych agencji krajowych i propagować wymianę informacji z sektorem akademickim, organizacjami pozarządowymi i innymi zainteresowanymi stronami.
- Działanie 2.7: Zorganizowanie regionalnej konferencji na temat statusu wdrożenia rezolucji RB ONZ nr 1540 (2004) w obu Amerykach, aby zwiększyć świadomość na temat przestrzegania zgodności z odpowiednimi systemami.

Oczekiwane rezultaty:

- Podnoszenie świadomości na temat przestrzegania zobowiązań międzynarodowych wynikających z rezolucji RB ONZ nr 1540 i BWC w sektorze publicznym i prywatnym państw beneficjentów.
- Ułatwienia w procesie wzajemnej oceny w odniesieniu do sześciu państw beneficjentów.

- Zwiększona koordynacja i współpraca między agencjami państw beneficjentów w dziedzinie optymalnych rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej.
- Wzmocnienie środków bezpieczeństwa w strefach wolnego handlu w odniesieniu do materiałów powiązanych z bronią biologiczną.
- Podnoszenie świadomości na temat przestrzegania zobowiązań międzynarodowych wynikających z BWC poprzez przedstawianie odpowiednich oświadczeń i deklaracji oraz poprzez udział osób kształtujących politykę w konferencjach państw stron i na innych forach międzynarodowych, stosownie do przypadku.

Cel nr 3: Rozwijanie w państwach beneficjentów działań szkoleniowych w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej.

Działania pomocnicze:

- Działanie 3.1: Zorganizowanie i przeprowadzenie maksymalnie ośmiu krajowych sesji szkoleniowych na temat bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej, z zastosowaniem podejścia zakładającego szkolenia instruktorów. W szkoleniach w zakresie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej uwzględnione zostaną m.in. zabezpieczenia dotyczące czynników chorobotwórczych dużego ryzyka, a także ich syntetyczne materiały biologiczne (SBM) i powiązana infrastruktura bionauki. Zarówno kursy z zakresu bezpieczeństwa biologicznego, jak i ochrony biologicznej będą obejmowały rozbudowany element zarządzania ryzykiem oraz propagowanie kultury bezpieczeństwa i ochrony. Rozważone zostaną również takie tematy, jak badania nad produktami podwójnego zastosowania, budzące obawy badania w dziedzinie podwójnego zastosowania oraz ustanowienie mechanizmów nadzoru.
- Działanie 3.2: Ustanowienie sieci szkoleniowców ds. bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w każdym państwie beneficjencie oraz pomiędzy różnymi państwami beneficjentami.
- Działanie 3.3: Przygotowanie i opracowanie modułu szkoleniowego, w oparciu o już stworzoną platformę MOOC, w celu podnoszenia świadomości w zakresie badań nad produktami podwójnego zastosowania, budzących obawy badań w dziedzinie podwójnego zastosowania, etyki i nauk o życiu, kodeksów postępowania i ewentualnych mechanizmów nadzoru, w celu zmniejszenia ryzyka ewentualnego niewłaściwego wykorzystania materiałów, sprzętu, informacji, w tym milczącej wiedzy, w trakcie procesu badawczego.
- Działanie 3.4: Zorganizowanie i przeprowadzenie (można je przeprowadzić przy okazji kursów bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej) ćwiczenia symulacyjnego z wykorzystaniem scenariusza, w którym bezpieczeństwo biologiczne i ochrona biologiczna powinny zostać wzmocnione lub wdrożone. Podczas działalności uwzględnione zostaną kwestie związane z normami międzynarodowymi, łańcuchem kontroli pochodzenia produktu, segregacją materiałów niebezpiecznych oraz zarządzaniem ryzykiem transportu.

Oczekiwane rezultaty:

- Ustanowienie w każdym państwie sieci szkoleniowców i specjalistów ds. bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej.
- Stworzenie platformy otwartych kursów online i przeprowadzenie ośmiu kursów.
- Przeszkolenie w państwach beneficjentach naukowców z agencji zajmujących się bezpieczeństwem biologicznym i ochroną biologiczną.
- Zachęcanie do wydawania certyfikatów IFBA (Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń na rzecz Bezpieczeństwa Biologicznego) wśród uczestników sesji szkoleniowych oraz do tworzenia stowarzyszeń zajmujących się bezpieczeństwem biologicznym / ochroną biologiczną / mikrobiologią.

Cel nr 4: Konsolidacja społeczności regionalnej lub sieci zainteresowanych stron poprzez propagowanie w ramach każdego beneficjenta aktywnego udziału przedstawicieli sektora prywatnego i publicznego na odpowiednich forach międzynarodowych związanych z bezpieczeństwem biologicznym i ochroną biologiczną.

Działania pomocnicze:

- Działanie 4.1 Projekt ten będzie miał na celu powiększenie niedawno utworzonej sieci specjalistów w dziedzinie nauk biologicznych. Ponadto celem projektu będzie propagowanie interakcji między tymi specjalistami w dziedzinie nauk biologicznych poprzez seminaria internetowe w celu omówienia różnych tematów związanych z ich wiedzą fachową oraz stworzenia przestrzeni do wymiany doświadczeń i wyciągniętych wniosków.
- Działanie 4.2 Propagowanie udziału specjalistów, organów wysokiego szczebla, techników w podmiotach międzynarodowych, regionalnych i na innych forach dotyczących wydarzeń związanych z bezpieczeństwem biologicznym i ochroną biologiczną, wydarzeń towarzyszących i spotkań, które umożliwiają zwiększenie wiedzy i aktywne uczestnictwo.

Oczekiwane rezultaty:

- Utworzenie w regionie sieci szkoleniowców i specjalistów ds. bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej.
- Podnoszenie świadomości wśród organów wysokiego szczebla i ich techników, propagujących opracowywanie środków regulacyjnych w celu skutecznego wdrożenia rezolucji RB ONZ nr 1540 i BWC.

4. Beneficjenci

Bezpośrednimi beneficjentami w państwach otrzymujących pomoc są krajowe instytucje i organy odpowiedzialne za wdrażanie bezpieczeństwa biologicznego i ochrony biologicznej w jedenastu państwach Ameryki Łacińskiej (Argentyna, Chile, Ekwador, Kolumbia, Kostaryka, Meksyk, Panama, Paragwaj, Peru, Republika Dominikańska, Urugwaj).

5. Wyeksponowanie wkładu Unii Europejskiej

OPA/CICTE zapewni we wszystkich działaniach związanych z projektem wyeksponowanie – różnymi metodami – wsparcia finansowego Unii Europejskiej. Wsparcie UE będzie podkreślane w komunikatach prasowych, mediach społecznościowych i wywiadach dla mediów informacyjnych na temat medialnych wydarzeń. Cały sprzęt, wszystkie materiały drukowane lub całe oprogramowanie komputerowe ofiarowane państwom beneficjentom zostanie oznakowane jako sfinansowane przez Unię. Logo lub flaga UE zostaną umieszczone na wszystkich nakryciach głowy, kombinezonach lub odzieży służbowej pracowników projektu, tak aby w wyraźny sposób wskazywać na UE. Informacja o wsparciu Unii będzie również publikowana i eksponowana na stronach internetowych OPA i w jej publikacjach związanych z projektem i z programami otrzymującymi wsparcie.

6. Czas trwania

Planowane ramy czasowe realizacji projektu to 36 miesięcy.

7. Warunki ogólne

Techniczna realizacja projektu zostanie przeprowadzona przez OPA/CICTE w ramach istniejącego programu na podstawie rezolucji RB ONZ nr 1540.

8. Partnerzy

OPA/CICTE będzie realizować projekt w ramach partnerstwa z władzami krajowymi w państwach beneficjentach, we współpracy z partnerami strategicznymi.

9. Sprawozdawczość

Co roku przedstawiane będą opisowe sprawozdania z postępów i stan finansów, tak aby umożliwić odpowiednie i terminowe monitorowanie i ocenę, a OPA/CICTE będzie utrzymywać bliskie kontakty z darczyńcą.
